

KOSOVO SPECIALIST CHAMBERS
DHOMAT E SPECIALIZUARA TË KOSOVËS
SPECIJALIZOVANA VEÇA KOSOVA

Predmet: KSC-BC-2020-06

**Specijalizovani tužilac protiv Hašima Tačija, Kadrija Veseljija,
Redžepa Seljimija i Jakupa Krasnićija**

Rešava: Pretresni panel II

sudija Čarls L. Smit III, predsedavajući sudija

sudija Kristof Barte

sudija Genaël Metro

sudija Fergal Gejnor, rezervni sudija

Sekretar: Fidelma Donlon

Datum: 13. septembar 2024.

Jezik: engleski

Stepen tajnosti: javno

Odluka o periodičnom preispitivanju mere pritvora određene Jakupu Krasnićiju

Specijalizovani tužilac

Kimberli P. Vest

Branilac Hašima Tačija

Luka Mišetić

Zastupnik žrtava

Sajmon Loz

Branilac Kadrija Veseljija

Rodni Dikson

Branilac Redžepa Seljimija

Džefri Roberts

Branilac Jakupa Krasnićija

Venkatešvari Alagenda

PRETRESNI PANEL II Specijalizovanih veća Kosova (u daljem tekstu: panel), na osnovu člana 41(6), (10) i (12) Zakona br. 05/L-053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanom tužilaštvu i pravila 56(2) i 57(2) Pravilnika o postupku i dokazima pred Specijalizovanim većima Kosova, donosi sledeću odluku.

I. TOK POSTUPKA

1. Tok postupka vezanog za periodično preispitivanje mere pritvora određene Jakupu Krasnićiju (u daljem tekstu: g. Krasnići) detaljno je izložen u ranijim odlukama.¹ U nastavku su izložena relevantna zbivanja u postupku posle 15. jula 2024, kada je doneta šesnaesta odluka o preispitivanju mere pritvora (u daljem tekstu: šesnaesta odluka o pritvoru).²

2. Dana 23. avgusta 2024, Specijalizovano tužilaštvo (u daljem tekstu: tužilaštvo) podnelo je izjašnjenje za potrebe sedamnaestog preispitivanja mere pritvora određene g. Krasnićiju (u daljem tekstu: izjašnjenje tužilaštva).³ Odbrana g. Krasnićija (u daljem tekstu: Krasnićijeva odbrana) nije odgovorila na izjašnjenje tužilaštva.

II. IZNETA ARGUMENTACIJA

3. Tužilaštvo traži da se g. Krasnićiju produži pritvor.⁴ Prema rečima tužilaštva, produženje pritvora i dalje je neophodno i opravdano, budući da od donošenja

¹ V. npr. F01110, sudija za prethodni postupak, *Decision on Periodic Review of Detention of Jakup Krasniqi* /Odluka o periodičnom preispitivanju mere pritvora određene Jakupu Krasnićiju/ (u daljem tekstu: šesta odluka o pritvoru), 18. novembar 2022, poverljivo, stavovi 1-15 (javna redigovana verzija izdata je istog dana, F01110/RED).

² F02445, panel, *Decision on Periodic Review of Detention of Jakup Krasniqi* /Odluka o periodičnom preispitivanju mere pritvora određene Jakupu Krasnićiju/, 15. jul 2024.

³ F02503, specijalizovani tužilac, *Prosecution Submission Pertaining to Periodic Detention Review of Jakup Krasniqi* /Izjašnjenje tužilaštva za potrebe preispitivanja mere pritvora određene Jakupu Krasnićiju/, 23. avgust 2024.

⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 1, 29.

šesnaeste odluke o pritvoru nije došlo do promena okolnosti.⁵ Tužilaštvo takođe tvrdi da je pritvor tim više neophodan ako se imaju u vidu napredak suđenja, konkretnije, činjenica da je svedočio sedamdeset šesti svedok u ovom predmetu, kao i druge preduzete radnje.⁶

III. MERODAVNO PRAVO

4. Pravne odredbe merodavne za odlučivanje o ovom pitanju sadržane su u članu 41(6), (10) i (12) Zakona i u pravilima 56 i 57 Pravilnika, i detaljno su izložene u ranijim odlukama.⁷ Panel će iste kriterijume primeniti i u ovoj odluci.

IV. PERIODIČNO PREISPITIVANJE MERE PRITVORA

5. Svrha preispitivanja mere pritvora svaka dva meseca na osnovu člana 41(10) Zakona je da panel utvrdi da li i dalje postoje razlozi za pritvor.⁸ Promena okolnosti, iako nije odlučujuća, može se uzeti u razmatranje ako je to pitanje pokrenuto pred relevantnim panelom ili *proprio motu*.⁹

A. KRITERIJUMI IZ ČLANA 41

i. Osnovana sumnja

6. Kad je reč o minimalnom uslovu za produženje mere pritvora, član 41(6)(a) Zakona nalaže postojanje osnovane sumnje da je pritvoreno lice izvršilo krivično

⁵ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 1, 6.

⁶ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 1, 6.

⁷ V. npr. šestu odluku o pritvoru, stavove 18-21..

⁸ IA022/F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Hashim Thaçi's Appeal Against Decision on Periodic Review of Detention* /Odluka po žalbi Hašima Tačija na odluku o periodičnom preispitivanju mere pritvora/, 22. avgust 2022, poverljivo, stav 37 (javna redigovana verzija izdata je istog dana, IA022/F00005/RED).

⁹ IA010/F00008, panel Apelacionog suda, *Decision on Hashim Thaçi's Appeal Against Decision on Review of Detention* /Odluka po žalbi Hašima Tačija na odluku o preispitivanju pritvora/, 27. oktobar 2021, poverljivo, stav 19 (javna redigovana verzija izdata je istog dana, IA010/F00008/RED).

delo iz nadležnosti Specijalizovanih veća. To je uslov *sine qua non* za valjanost odluke o produženju mere pritvora izrečene pritvorenom licu.¹⁰

7. Tužilaštvo tvrdi da, s obzirom na to da nije došlo do promene okolnosti otkako su donesene odluka o potvrdi optužnice i šesnaesta odluka o pritvoru, i dalje postoji osnovana sumnja da je g. Krasnići izvršio krivična dela iz nadležnosti Specijalizovanih veća.¹¹

8. Panel podseća da je sudija za prethodni postupak zaključio da postoji dobro utemeljena sumnja iz člana 39(2) Zakona da je g. Krasnići krivično odgovoran za više zločina protiv čovečnosti (progon, zatvaranje, drugi nehumani postupci, mučenje ubistvo i prisilni nestanci) i ratnih zločina (proizvoljno lišenje slobode, surovo postupanje, mučenje i ubistvo) po članovima 13, 14(1)(c) i 16(1)(a) Zakona.¹² Pored toga, sudija za prethodni postupak je utvrdio i da postoji dobro utemeljena sumnja u vezi sa novim optužbama koje je tužilaštvo iznelo protiv

¹⁰ V. ECtHR, *Merabishvili v. Georgia* [GC], no. 72508/13, [Judgment](#), 28. novembar 2017, stav 222.

¹¹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 7 (i tamo citirani izvori).

¹² F00026, sudija za prethodni postupak, *Decision on the Confirmation of the Indictment Against Hashim Thaçi, Kadri Veseli, Rexhep Selimi and Jakup Krasniqi* /Odluka o potvrđivanju optužnice protiv Hašima Tačija, Kadrija Veselija, Redžepa Selimija i Jakupa Krasnićija/, 26. oktobar 2020, strogo poverljivo i *ex parte*, stav 521(a) (i)-(ii). Poverljiva redigovana verzija (F00026/CONF/RED), javna redigovana verzija (F00026/RED) i poverljiva manje redigovana verzija (F00026/CONF/RED2) zavedene su 19. novembra 2020, 30. novembra 2020. i 21. septembra 2023. Tužilaštvo je podnelo potvrđenu optužnicu u okviru dokumenta F00034, specijalizovani tužilac, *Submission of Confirmed Indictment and Related Requests* /Podnesak o podnošenju potvrđene optužnice i povezani zahtevi/, 30. oktobar 2020, poverljivo, sa strogo poverljivim i *ex parte* prilogom 1, i poverljivim prilogima 2-3; F00045/A03, specijalizovani tužilac, *Further Redacted Indictment* /Dodatno redigovana optužnica/, 4. novembar 2020, F00134, specijalizovani tužilac, *Lesser Redacted Version of Redacted Indictment*, KSC-BC-2020-06/F00045/A02, 4. novembar 2020 /Manje redigovana verzija redigovane optužnice, KSC-BC-2020-06/F00045/A02/, 4. novembar 2020/, 11. decembar 2020, poverljivo. Dodatno ispravljena potvrđena optužnica podneta je 3. septembra 2021, strogo poverljivo i *ex parte* (F00455/A01), s poverljivom redigovanom (F00455/CONF/RED/A01) i javnom redigovanom (F00455/RED/A01) verzijom. Dana 17. januara 2022, tužilaštvo je podnelo poverljivu ispravljenu i manje redigovanu verziju potvrđene optužnice, F00647/A01.

g. Krasnićija.¹³ Ti zaključci su izvedeni na osnovu standarda koji je stroži od minimalnog uslova postojanja osnovane sumnje iz člana 41(6)(a) Zakona.¹⁴

9. Pošto nema nikakvih novih bitnih okolnosti koje bi uticale na navedene zaključke, panel smatra da i dalje postoji osnovana sumnja da je g. Krasnićii izvršio krivična dela iz stvarne nadležnosti Specijalizovanih veća u smislu člana 41(6)(a) i (10) Zakona.

ii. Neophodnost pritvora

10. Što se tiče osnova za produženje mere pritvora, u članu 41(6)(b) Zakona iznose se tri moguća osnova (opasnosti) na temelju kojih se može zaključiti da je mera pritvora nužna: (i) opasnost od bekstva; (ii) opasnost od ometanja postupka; ili (iii) opasnost od vršenja novih krivičnih dela.¹⁵ Pritvor se produžava ako postoje jasni, odnosno artikulisani osnovi da se veruje da će se ostvariti jedna ili više

¹³ F00777, sudija za prethodni postupak, *Decision on the Confirmation of Amendments to the Indictment*, /Odluka o potvrđivanju izmena u optužnici/, 22. april 2022, strogo poverljivo i *ex parte*, stav 183. Poverljiva redigovana verzija (F00777/CONF/RED), javna redigovana verzija (F00777/RED), poverljiva manje redigovana verzija (F00777/CONF/RED2) i poverljiva verzija sa dodatno smanjenim brojem redakcija (F00777/CONF/RED3) izdate su 22. aprila 2022, 6. maja 2022, 16. maja 2022. i 21. septembra 2023. Tražene izmene detaljno se opisuju u stavu 11. Tužilaštvo je potom 29. aprila 2022. podnelo potvrđenu izmenjenu optužnicu, strogo poverljivo i *ex parte* (F00789/A01), zajedno sa poverljivom redigovanom verzijom (F00789/A02) i javnom redigovanom verzijom (F00789/A05). Dana 30. septembra 2022, tužilaštvo je podnelo potvrđenu dodatno izmenjenu optužnicu (u daljem tekstu: potvrđena optužnica), strogo poverljivo i *ex parte* (F00999/A01, čiji je status promenjen u poverljivi a status „*ex parte*“ ukinut 26. januara 2023), zajedno sa poverljivom redigovanom verzijom (F00999/A02) i javnom redigovanom verzijom (F00999/A03; čija su javna manje redigovana verzija [F01296/A03] i javna verzija sa dodatno smanjenim brojem redakcija [F01323/A01] izdate 15. februara 2023. i 27. februara 2023), u skladu sa nalogom sudije za prethodni postupak (F00895, sudija za prethodni postupak, *Decision on Motion Alleging Defects in the Form of the Amended Indictment* /Odluka po prigovoru na formalne nedostatke izmenjene optužnice/, 22. jul 2022, stav 49(e); F00993, sudija za prethodni postupak, *Decision on the Prosecution Request to Amend the Indictment* /Odluka po zahtevu tužilaštva za izmenu optužnice/, 29. septembar 2022, poverljivo, stav 24(b); javna redigovana verzija izdata je istog dana, F00993/RED).

¹⁴ V. npr. IA008/F00004, panel Apelacionog suda, *Decision on Kadri Veseli's Appeal Against Decision on Review of Detention* /Odluka po žalbi Kadrija Veseljija na odluku o preispitivanju mere pritvora/, 1. oktobar 2021, poverljivo, stav 21 (javna redigovana verzija izdata je istog dana, IA008/F00004/RED).

¹⁵ Up. ECtHR, *Buzadji v. the Republic of Moldova* [GC], no. 23755/07, [Judgment](#), 5. jul 2016, stav 88; ECtHR, *Zohlandt v. the Netherlands*, no. 69491/16, [Judgment](#), 9. februar 2021, stav 50; ECtHR, *Grubnyk v. Ukraine*, no. 58444/15, [Judgment](#), 17. septembar 2020, stav 115; ECtHR, *Korban v. Ukraine*, no. 26744/16, [Judgment](#), 4. jul 2019, stav 155.

opasnosti.¹⁶ U ovom kontekstu, izraz „artikulisani“ znači da ti osnovi moraju biti detaljno opisani uz upućivanje na relevantne informacije ili dokaze.¹⁷ Pri odlučivanju o tome da li postoji neki od osnova iz člana 41(6)(b) Zakona potrebno je utvrditi da je manje nego izvesno, ali više nego tek moguće da će se neka od tih opasnosti i ostvariti.¹⁸

a) Opasnost od bekstva

11. Tužilaštvo tvrdi da to što je g. Krasnići bolje upoznat koncepcijom tužilaštva, između ostalog sa optužbama i dokazima (koji će biti izvedeni ili su već izvedeni) u vezi sa tim optužbama, uvećava opasnost od bekstva.¹⁹ Tužilaštvo dodaje da taj faktor i činjenica da je zbog ekspeditivnog napredovanja suđenja sve konkretnija mogućnost da g. Krasnićiju bude izrečena dugotrajna kazna zatvora, navode na zaključak da postoji dovoljno realna mogućnost da će on pobeći.²⁰

12. Panel primećuje da tužilaštvo u vezi s ovim pitanjem u suštini iznosi argumente koje je već razmotrio i odbio.²¹ Panel u tom pogledu podseća na zaključak panela Apelacionog suda da se od sudije za prethodni postupak ne može očekivati da se bavi tvrdnjama kojima se samo ponavljaju argumenti koje je već razmotrio u ranijim odlukama.²² Panel smatra da to načelo podjednako važi u ovoj

¹⁶ IA004/F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Hashim Thaçi's Appeal Against Decision on Interim Release* /Odluka po žalbi Hašima Tačija na odluku o privremenom puštanju na slobodu/ (u daljem tekstu: prva odluka po Tačijevoj žalbi na pritvor), 30. april 2021, poverljivo, stav 19 (javna redigovana verzija izdata je istog dana, IA004/F00005/RED).

¹⁷ U članu 19.1.31 Zakonika o krivičnom postupku Kosova iz 2022, Zakon br. 08/L-032, „artikulisan“ se definiše na sledeći način: „Stranka koja daje informaciju ili podnosi dokaz mora detaljno specifikovati informaciju ili dokaz na koji se oslanja“.

¹⁸ Prva odluka po Tačijevoj žalbi na pritvor, stav 22.

¹⁹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 9.

²⁰ Izjašnjenje tužilaštva, stav 9.

²¹ Šesnaesta odluka o pritvoru, stav 17.

²² KSC-BC-2020-04, IA003/F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Pjetër Shala's Appeal Against Decision on Review of Detention* /Odluka po žalbi Pjetera Šalje na odluku o preispitivanju pritvora/ (u daljem tekstu: odluka po Šaljinoj žalbi na pritvor), 11. februar 2022, stav 18.

fazi postupka i konstatuje da mu nije predložena nikakva nova okolnost zbog koje bi trebalo doneti drugačiji zaključak o opasnosti od bekstva.²³

13. Premda se opasnost od bekstva nikad ne može u potpunosti isključiti, panel zaključuje da se u ovoj fazi postupka produženje mere pritvora određene g. Krasnićiju ne bi moglo opravdati postojanjem opasnosti od bekstva iz člana 41(6)(b)(i) Zakona.

b) Opasnost od ometanja postupka pred Specijalizovanim većima

14. Pozivajući se na ranije zaključke nadležnih panela, tužilaštvo tvrdi da i dalje postoji rizik da će g. Krasnićí ometati postupak.²⁴ Po rečima tužilaštva, Krasnićijevoj odbrani i g. Krasnićiju se obelodanjuje novi materijal s posebno osetljivim informacijama, usled čega raste opasnost da će osetljive informacije dopreti do javnosti pre nego što svedoci na koje se te informacije odnose daju iskaz. S obzirom na to, puštanje optuženog na slobodu nije poželjno ukoliko se svedocima koji tek treba da daju iskaz želi pružiti efikasna zaštita.²⁵ Osim toga, tužilaštvo tvrdi da i dalje postoji opšta praksa zastrašivanja i vršenja pritiska na svedoke, što je nedavno potvrdio pretresni panel u predmetu 04, i što, prema zaključku Apelacionog suda, predstavlja relevantan kontekstualni faktor.²⁶ Tužilaštvo se takođe poziva na odluku pretresnog panela u predmetu 07 i tvrdi da sama činjenica da neki optuženi ima pravo da mu se obelodani relevantni materijal ne znači da treba zanemariti opasnosti skopčane s takvim obelodanjivanjem, naročito u kontekstu privremenog puštanja na slobodu.²⁷

²³ V. šesnaestu odluku o pritvoru, stavove 15-18; v. takođe odluku po Šaljinoj žalbi na pritvor, stav 18, gde je iznet stav da se panel može pozvati na zaključke iz ranijih odluka ukoliko je uveren da dokazi ili informacije na osnovu kojih su te odluke donete i dalje potkrepljuju zaključke donete u vreme preispitivanja.

²⁴ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 10-15.

²⁵ Izjašnjenje tužilaštva, stav 14.

²⁶ Izjašnjenje tužilaštva, stav 12.

²⁷ Izjašnjenje tužilaštva, stav 15.

15. Panel skreće pažnju na standard koji se primenjuje prilikom ocenjivanja rizika iz člana 41(6)(b) Zakona, prema kojem nije neophodno navesti neki „konkretan primer“ slučaja kada je g. Krasnići lično zastrašivao ili uznemiravao svedoke.²⁸ Prema tome, kao što je već rečeno, to što tužilaštvo nije iznelo dokaze da je g. Krasnići *de facto* pokušao da vrši pritisak na nekog svedoka ne isključuje mogućnost da postoje opasnosti iz člana 41(6)(b) Zakona.²⁹ Važno je istaći i da se to ne kosi sa ranijom konstatacijom panela da ovu odluku donosi imajući u vidu da je na Kosovu i dalje prisutna opšta praksa vršenja pritiska na svedoke u vezi sa ovim i drugim predmetima pred Specijalizovanim većima.³⁰

16. Panel je prethodno već utvrdio, a sada ponavlja, da postoji opasnost da će g. Krasnići ometati postupak pred Specijalizovanim većima, između ostalog iz sledećih razloga: (i) on zauzima uticajan položaj, što, zajedno sa činjenicom da je spreman i kadar da dođe do informacija koje nisu dostupne javnosti, navodi na osnovani zaključak da je on u mogućnosti da stekne uvid u poverljive informacije koje se tiču stvari sa kojima je trenutno povezan; (ii) javno je davao izjave u kojima kritikuje Specijalizovana veća; i (iii) njegova objava na Fejsbuku od 24. aprila 2020. uperena je protiv „kolaboracionista“.³¹ Pored toga, Apelacioni sud je potvrdio sledeće: (i) da, iz ranije iznetih razloga, postoje naznake da je g. Krasnići u najmanju ruku sklon zastrašivanju svedoka;³² i (ii) da, pri ocenjivanju pitanja da li

²⁸ V. F01212, panel, *Decision on Periodic Review of Detention of Jakup Krasniqi* /Odluka o periodičnom preispitivanju mere pritvora određene Jakupu Krasnićiju/ (u daljem tekstu: sedma odluka o pritvoru), stav 23, gde se upućuje na IA003/F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Rexhep Selimi's Appeal Against Decision on Interim Release* /Odluka po žalbi Redžepa Seljimija na odluku o privremenom puštanju na slobodu/ (u daljem tekstu: prva odluka po Seljimijevoj žalbi na pritvor), 30. april 2021, poverljivo, stav 59 (javna redigovana verzija izdata je istog dana, IA003/F00005/RED).

²⁹ Šesnaesta odluka o pritvoru, stav 23.

³⁰ V. šesnaestu odluku o pritvoru, stav 23, i drugi tamo citirani izvori.

³¹ V. npr. F00801, sudija za prethodni postupak, *Decision on Periodic Review of Detention of Jakup Krasniqi* /Odluka o redovnom preispitivanju pritvora Jakupa Krasnićija/ (u daljem tekstu: četvrta odluka o pritvoru), 13. maj 2022, poverljivo i *ex parte*, stav 48 (poverljiva redigovana verzija, F00801/CONF/RED, i javna redigovana verzija, F00801/RED, izdate su 13. i 24. maja 2022).

³² IA002/F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Jakup Krasniqi's Appeal Against Decision on Interim Release* /Odluka po žalbi Jakupa Krasnićija na odluku o privremenom puštanju na slobodu/ (u daljem tekstu: prva odluka po Krasnićijevoj žalbi na pritvor), 30. april 2021, poverljivo, stav 62 (javna

postoji opasnost da će g. Krasnići ometati postupaka u slučaju da bude pušten na slobodu, nije neosnovano uzeti u obzir, zajedno sa drugim faktorima, njegove izjave za javnost u kojima kritikuje Specijalizovana veća ili njegovu objavu na Fejsbuku od 24. aprila 2020. godine.³³

17. Kao što je prethodno rečeno, s obzirom na to da je suđenje u toku, Krasnićijevoj odbrani već su obelodanjeni, a obelodanjivaće se i nadalje, imena i lični podaci jednog broja posebno osetljivih svedoka,³⁴ što znači da će oni postati poznati širem krugu lica, uključujući g. Krasnićija. Panel ostaje pri stavu da, usled toga, raste opasnost da osetljive informacije o svedocima dopru do javnosti pre nego što dotični svedoci daju iskaz.³⁵ U tom kontekstu, puštanje na slobodu optuženog koji raspolaže osetljivim informacijama nije u interesu efikasne zaštite svedoka koji tek treba da daju iskaz.³⁶

18. Panel stoga zaključuje da, s obzirom na sve ove faktore, i dalje postoji opasnost da će g. Krasnići ometati tok postupka pred Specijalizovanim većima ukoliko bude pušten na slobodu.

c) Opasnost od izvršenja novih krivičnih dela

19. Pozivajući se na zaključke panela iz šesnaeste odluke o pritvoru, tužilaštvo tvrdi da i dalje postoji opasnost da će g. Krasnići izvršiti nova krivična dela.³⁷ Prema rečima tužilaštva, zaključak panela da stalno obelodanjivanje novih osetljivih informacija sa sobom nosi neprihvatljiv rizik da budu izvršena nova

redigovana verzija izdata je istog dana, IA002/F00005/RED); IA006/F00005, panel Apelacionog suda, *Decision on Jakup Krasniqi's Appeal Against Decision on Review of Detention* /Odluka po žalbi Jakupa Krasnićija na odluku o preispitivanju pritvora/, 1. oktobar 2021, poverljivo, stav 30 (javna redigovana verzija izdata je istog dana, IA006/F00005/RED).

³³ Prva odluka po Krasnićijevoj žalbi na pritvor, stav 50.

³⁴ V. šesnaestu odluku o pritvoru, stav 22, i druge tamo citirane izvore.

³⁵ F02059, panel, *Decision on Periodic Review of Detention of Jakup Krasniqi* /Odluka o periodičnom preispitivanju mere pritvora određene Jakupu Krasnićiju/ (u daljem tekstu: trinaesta odluka o pritvoru) 15. januar 2024, stav 25.

³⁶ V. takođe šesnaestu odluku o pritvoru, stav 22, i druge tamo citirane izvore.

³⁷ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 16-20.

krivična dela sada ima još veću težinu, s obzirom da suđenje sve više odmiče.³⁸ Pored toga, tužilaštvo tvrdi da treba uzeti u obzir izuzetno teške optužbe koje se g. Krasnićiju stavljaju na teret.³⁹

20. Panel podseća na svoj zaključak iz šesnaeste odluke o pritvoru da i dalje postoji opasnost da će g. Krasnićić izvršiti nova krivična dela.⁴⁰ Panel smatra da su isti faktori koji su uzeti u obzir u vezi sa opasnošću od ometanja postupka relevantni za analizu opasnosti da će g. Krasnićić izvršiti nova krivična dela.⁴¹ S obzirom na te faktore, panel smatra da od poslednjeg preispitivanja mere pritvora nisu nastale nove okolnosti koje bi opravdavale donošenje drugačijeg zaključka po ovom pitanju. Panel takođe ističe činjenicu da je suđenje u toku i da se mora izbeći svaka opasnost od izvršenja novih krivičnih dela.

21. Kada se svi faktori sagledaju zajedno, panel smatra da i dalje postoji opasnost da će g. Krasnićić izvršiti nova krivična dela u smislu člana 41(6)(b)(iii) Zakona .

iii. Zaključak

22. Panel zaključuje da u ovom trenutku nema dovoljno informacija koje bi opravdale zaključak da bi g. Krasnićić mogao da pobjegne. Međutim, panel se uverio, primenivši odgovarajući kriterijum, da postoji opasnost da će g. Krasnićić ometati tok postupka pred Specijalizovanim većima i da će izvršiti nova krivična dela protiv lica koja smatra protivnicima Oslobodilačke vojske Kosova, uključujući svedoke koji su pružili ili bi mogli da pruže dokaze relevantne za ovaj predmet i/ili koji treba da svedoče pred Specijalizovanim većima. Panel će u nastavku oceniti da li ijedan od uslova pod kojim bi optuženi mogao biti pušten na slobodu može u dovoljnoj meri da otkloni te opasnosti.

³⁸ Izjašnjenje tužilaštva, stav 20.

³⁹ Izjašnjenje tužilaštva, stav 18.

⁴⁰ Šesnaesta odluka o pritvoru, stav 28.

⁴¹ V. gore stavove 14-18. V. takođe šesnaestu odluku o pritvoru, stav 27.

B. DRUGE MERE UMETO MERE PRITVORA

23. Pozivajući se na ranije zaključke panela, tužilaštvo tvrdi: (i) da se opasnosti iz člana 41(6)(b) Zakona mogu efikasno kontrolisati samo u pritvorskom objektu; (ii) da se od donošenja šesnaeste odluke o pritvoru nije dogodilo ništa zbog čega bi bilo opravdano drugačije oceniti uslove, bilo uopšte uzev, bilo na neki određeni period; i (iii) da su, štaviše, usled daljeg odvijanja postupka i odgovarajućeg obelodanjivanja novog materijala, pomenute opasnosti veće nego ikad.⁴²

24. Prilikom odlučivanja o tome da li neko lice treba da bude pušteno na slobodu ili zadržano u pritvoru, panel mora da razmotri alternativne mere za otklanjanje opasnosti iz člana 41(6)(b) Zakona.⁴³ U članu 41(12) predviđa se niz mera kojima se može osigurati prisustvo optuženog na suđenju, sprečiti ponavljanje krivičnih dela i obezbediti uspešno vođenje krivičnog postupka. S tim u vezi, panel podseća da pritvor treba da se produži samo ako nema alternativnih, objektivno raspoloživih blažih mera kojima se dovoljno mogu umanjiti opasnosti iz člana 41(6)(b).⁴⁴ Panel stoga mora da razmotri sve razumne alternativne mere koje se mogu uvesti, a ne samo one koje iznose Krasnićijeva odbrana ili tužilaštvo.⁴⁵

⁴² Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 22-26.

⁴³ U pogledu obaveze da se uzmu u obzir „alternativne mere“, v. KSC-CC-PR-2017-01, F00004, Specijalizovano veće Ustavnog suda, *Judgment on the Referral of the Rules of Procedure and Evidence Adopted by Plenary on 17 March 2017 to the Specialist Chamber of the Constitutional Court Pursuant to Article 19(5) of Law No. 05/L-053 on Specialist Chambers and Specialist Prosecutor's Office* /Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti Pravilnika o postupku i dokazima usvojenog na plenarnoj sednici 17. marta 2017. prosleđenog Specijalizovanom veću Ustavnog suda u skladu sa članom 19(5) Zakona br. 05-L-053 o Specijalizovanim većima i Specijalizovanog tužilaštva/ (u daljem tekstu: odluka o oceni ustavnosti od 26. aprila 2017), 26. april 2017, stav 114. V. takođe ECtHR, *Buzadji v. the Republic of Moldova*, stav 87 *in fine*; ECtHR, *Idalov v. Russia* [GC], no. 5826/03, *Judgment*, 22. maj 2012, stav 140 *in fine*.

⁴⁴ Odluka o oceni ustavnosti od 26. aprila 2017, stav 114; KSC-CC-PR-2020-09, F00006, Specijalizovano veće Ustavnog suda, *Judgment on the Referral of Amendments to the Rules of Procedure and Evidence Adopted by the Plenary on 29 and 30 April 2020* /Odluka po zahtevu za ocenu ustavnosti izmena i dopuna Pravilnika o postupku i dokazima usvojenih na plenarnoj sednici 29. i 30. aprila 2020/, 22. maj 2020, stav 70. V. takođe ECtHR, *Idalov v. Russia* [GC], stav 140 *in fine*.

⁴⁵ Prva odluka po Seljimijevoj žalbi na pritvor, stav 86; KSC-BC-2020-05, F00127, Pretresni panel I, *Fourth Decision on Review of Detention* /Četvrta odluka o preispitivanju mere pritvora/, 25. maj 2021, stav 24.

25. Što se tiče opasnosti od ometanja toka postupka pred Specijalizovanim većima i opasnosti od vršenja novih krivičnih dela, panel je u više navrata konstatovao sledeće:

- a) Nijedan od uslova koje je prethodno predložila Krasnićijeva odbrana, niti ikakve dodatne mere predviđene članom 41(12) koje bi panel naložio *proprio motu*, ne bi se u ovoj fazi postupka u dovoljnoj meri ublažile postojeće opasnosti vezane za g. Krasnićija;
- b) mere koje se primenjuju u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća, uzete u celini: (i) pružaju pouzdanu zaštitu u slučaju nenadziranih poseta i komunikacija sa članovima porodice i unapred odobrenim posetiocima s ciljem da se opasnost od ometanja postupka i opasnost od vršenja novih krivičnih dela svedu na najmanju meru; i (ii) obezbeđuju kontrolisanu sredinu u kojoj je lakše otkriti odnosno sprečiti eventualnu povredu tajnosti podataka; i
- c) komunikacija g. Krasnićija se samo u okviru sistema nadzora komunikacija kakav postoji u pritvorskom objektu može ograničiti tako da se u dovoljnoj meri umanje opasnost od ometanja postupka i opasnost od vršenja novih krivičnih dela.⁴⁶

26. Panel ostaje pri stavu da se u ovoj fazi postupka nikakvim dodatnim merama iz člana 41(12) Zakona koje bi panel naložio *proprio motu* postojeće opasnosti vezane za g. Krasnićija ne mogu umanjiti u dovoljnoj meri, odnosno u meri koja je uporediva sa pritvorom u pritvorskom objektu Specijalizovanih veća.

27. S obzirom na navedeno, panel ostaje pri ranijim zaključcima, koje je sažeto izložio u stavu 25 ove odluke, i zaključuje da se opasnost od ometanja postupka i opasnost od vršenja novih krivičnih dela u ovoj fazi postupka mogu efikasno kontrolisati samo ukoliko g. Krasnići ostane u pritvorskom objektu. U datim okolnostima, panel zaključuje da, osim produženja pritvora g. Krasnićija, ne

⁴⁶ V. trinaestu odluku o pritvoru stav 37, i tamo citirane izvore.

postoje druge mere kojima bi se mogle adekvatno otkloniti opasnosti iz člana 41(6)(b)(ii) i (iii) Zakona.

C. OPRAVDANOST MERE PRITVORA

28. Tužilaštvo tvrdi da, kada se svi faktori uzmu u obzir, mera pritvora određena g. Krasnićiju i dalje srazmerna.⁴⁷ U tom smislu, tužilaštvo se poziva na ranije zaključke panela u vezi sa sledećim faktorima: (i) g. Krasnići se po deset tačaka tereti za teška krivična dela prema međunarodnom pravu, u kojima je, prema navodima, odigrao bitnu ulogu; (ii) ako bude osuđen, moguće je da će mu biti izrečena dugogodišnja kazna zatvora; (iii) postojeće opasnosti iz člana 41(6)(b)(ii) i (iii) Zakona ne mogu se u dovoljnoj meri umanjiti primenom odgovarajućih alternativnih mera; (iv) predmet protiv g. Krasnićija je složen; (v) kao što je već opisano, postoji praksa zastrašivanja svedoka; i (vi) suđenje je i dalje u toku.⁴⁸

29. Panel ima na umu da je vreme provedeno u pritvoru faktor koji se mora razmotriti zajedno sa stepenom opasnosti opisanih u članu 41(6)(b) Zakona, da bi se utvrdilo da li, kad se svi faktori uzmu u obzir, dalji pritvor „prestaje da bude opravdan“ i lice mora da bude pušteno na slobodu.⁴⁹

30. Po mišljenju panela, ovaj predmet se odlikuje sledećim osobenostima: (i) g. Krasnići se tereti po deset tačaka optužnice za teška krivična dela prema međunarodnom pravu, u kojima je, kako se navodi, odigrao bitnu ulogu;⁵⁰ (ii) ako bude osuđen, moguće je da će mu biti izrečena dugogodišnja kazna; (iii) postojeće opasnosti iz člana 41(6)(b)(ii) i (iii) Zakona ne mogu se u dovoljnoj meri umanjiti uvođenjem odgovarajućih alternativnih mera;⁵¹ (iv) predmet protiv g. Krasnićija je

⁴⁷ Izjašnjenje tužilaštva, stavovi 26-28.

⁴⁸ Izjašnjenje tužilaštva, stav 27.

⁴⁹ Sedma odluka o pritvoru, stav 43, gde se upućuje na prvu odluku po Krasnićijevoj žalbi na pritvor, stav 69.

⁵⁰ Potvrđena optužnica, stavovi 10-12, 32, 39-40, 44, 49, 53, 55-57, 176-177.

⁵¹ V. gore stavove 23-27.

složen;⁵² (v) već opisana praksa zastrašivanja svedoka; i (vi) činjenica da suđenje još traje.

31. S obzirom na navedeno, panel smatra da je produženje pritvora g. Krasnićija za još dva meseca neophodna i srazmerna mera u konkretnim okolnostima ovog predmeta.

32. Međutim, panel napominje da je g. Krasnići već znatno vreme proveo u pritvoru i da suđenje u ovom predmetu dugo traje. Kao što je panel ranije naveo,⁵³ to će od panela i strana u postupku zahtevati da naročito imaju na umu potrebu da suđenje bude što ekspeditivnije. Panel će i dalje u svakoj fazi ovog postupka pratiti da li je produžetak pritvora neophodan i opravdan.

V. DISPOZITIV

33. Iz navedenih razloga, panel:

- a) **NALAŽE** da se g. Krasnićiju produži pritvor; i
- b) **NALAŽE** tužilaštvu da izjašnjenje za potrebe sledećeg preispitivanja mere pritvora određene g. Krasnićiju podnese do **petka, 25. oktobra 2024. (u 16:00 časova)**, dok za odgovore i replike važe rokovi propisani pravilom 76 Pravilnika.

/potpis na originalu/

Sudija Čarls L. Smit III,
predsedavajući sudija

⁵² V. npr. šestu odluku o pritvoru, stav 59; F00978, sudija za prethodni postupak, *Decision on Periodic Review of Detention of Jakup Krasniqi* /Odluka o periodičnom preispitivanju mere pritvora određene Jakupu Krasnićiju/, 19. septembar 2022, poverljivo, stav 58 (javna redigovana verzija izdata je 23. septembra 2022, F00978/RED); četvrtu odluku o pritvoru, stav 81.

⁵³ V. npr. šesnaestu odluku o pritvoru, stav 49; F02313, panel, *Decision on Periodic Review of Detention of Jakup Krasniqi* /Odluka o periodičnom preispitivanju mere pritvora određene Jakupu Krasnićiju/ (petnaesta odluka o pritvoru), 15. maj 2024, stav 40.

U petak, 13. septembra 2024.

U Hagu, Holandija